

Honderd jaar geleden

Lucien Valcke

Het Maria-Hendrikapark ofte 't Bosje

De stemmen voor het behoud en zo mogelijk de uitbreiding van de bestaande groenzones, klinken alsmaar luider.

De niets ontziende bouwwoede van de laatste jaren aan onze kust in 't algemeen en in OOSTENDE in 't bijzonder, heeft echter onuitwisbare schade aangericht.

Ooit was het anders!

Onze beroemde (en beruchte) vorst Koning Leopold II, was ook te Oostende zeer actief als bouwheer. Hij slaagde er meestal in zijn ideeën door te drukken maar hij liet zich adviseren door zeer bekwame urbanisten, architecten en landschapsarchitecten. (1)

Zodoende werd er naast het bouwen ook veel aandacht geschonken aan open groene zones.

Onder impuls van Leopold II, werd er reeds in 1876 door de Duitse tuinarchitect E. Keilig een voorontwerp gemaakt voor de aanleg van een wandelpark. Dit park situeerde zich in een verwilderde bos- en struikenzone, toen bekend als "Bois de Boulogne", op en langs de oude wallen en grachten aan de zuidrand van de stad.

Op aandringen van Leopold II stond de regering 27,7 ha van deze zone af aan de stad OOSTENDE, die er volgens een tweede plan van E. Keilig, een wandelpark liet aanleggen.

Dit was de oorsprong van "'t Bosje", dat in 1892 de naam Maria-Hendrikapark kreeg. (2)

De huidige vorm van het park ontstond echter honderd jaar geleden, toen het Stadsbestuur, weerom onder druk van Leopold II, besloot om de heraanleg van het park te laten uitvoeren door de Oostendse aannemer P. Limbourg. Deze was van de vier aannemers die op de aanbesteding waren ingegaan, de laagste bieder en kreeg het werk toegewezen voor 349.570 fr., zoals blijkt uit het verslag van de Gemeenteraad van 12 januari 1897. (3)

De oppervlakte werd ongeveer verdubbeld met 13,6 ha, opnieuw door de regering aan de stad OOSTENDE geschonken, waarbij 7,7 ha afkomstig van de civiele lijst van de koning en nog 6,6 ha die Oostende wist los te krijgen van Stene. (4)

De plannen voor het uitbouwen van het park waren ditmaal getekend door de Franse tuinarchitect E. Lainé. (1)

Het gebruik van het park voor grootschalige manifestaties liet niet lang op zich wachten: reeds in juni 1897 was er sprake van "Fêtes Nautiques" (5) en op 1 augustus van een "Grande Fête dans le parc illuminé" (6). Het is echter niet duidelijk of dat laatste feest ook werkelijk heeft plaatsgevonden.

Wanneer we hierboven spreken over de "huidige vorm" klopt dit weliswaar niet helemaal.

Na de Tweede Wereldoorlog werden grote stukken aan de randen van 't Bosje voor andere bestemmingen gebruikt.

Het aanleggen van de Verenigde Natieslaan met de grote parking erlangs, de bouw van de Stedelijke Visserijschool en de bouw van de nieuwe H. Hartkliniek, zorgden voor de grootste hapen uit het park.

Van de oorspronkelijke ± 55 ha van 1897, blijven er nu nog ± 35 ha over! (7)

Bronnen:

(1) LEOPOLD II Koning-Bouwheer, P. Lombaerde, 1995
Uitg. Pandora.

(2) Het Maria-Hendrikapark, D. Farazyn, Brochure Open Monumentendag 1996 p 75.

(3) L'Echo d'Ostende, N° 5 van 14.01.1897, p 2.

(4) IDEM Nr (2) p 76.

(5) L'Echo d'Ostende, N° 66 van 10.06.1897, p 5.

(6) L'Echo d'Ostende, N° 88 van 15.07.1897, p 3.

(7) IDEM Nr (2) p 83.

LEGENDE BIJ KAART "T BOSJE"

(D. BEIRENS)

E. Lainé, Vergroting (= zwarter afgedrukt) van het park Bois de Boulogne (= het huidige Maria-Hendrikapark), 1891, Leopold II stond hiervoor 10 ha gronden af. Kaart uit het archief Kon. Paleis Brussel, opgenomen in P. Lombaerde, Leopold II, koning-bouwheer.

1 = avenue du Bois de Boulogne

2 = chantier de creosotage

3 = fleuriste du Bois de Boulogne

4 = lac miroir entouré d'arabesques en sable de couleur

5 = allée de miroir

6 = abri couvert

7 = tracé du chemin de fer vicinal

8 = eigendom van Albert Vanderheyden

9 = allée de ceinture

10 = brug over spoorweg

11 = spoorlijn Oostende-Brussel

OSTENDE

AGRANDISSEMENT

DU

Bois de Boulogne

